

Kristensen: Som det er udtalt i Betænkningen, ønsker jeg at motivere min Stilling til Forslaget her i Tinget. Jeg ønsker at sige, hvorfor jeg har stillet et Ændringsforslag i Udvalget, og hvorfor jeg ikke har fastholdt det.

Jeg havde bestemt haabet og troet, at Ministeren vilde tage imod Venstres Ændringsforslag og derved bidrage sit til at hjælpe os ud af den Strid, der nu har staaet paa i Aarevis om en enkelt Mands Navn og Ret til at staa i Folkekirken. Dette mit Haab glippede. Ministeren modsatte sig nemlig en Forhandling paa det Grundlag, at Loven kun skulde gælde for et enkelt Sogn, Vaalse. Jeg skal tilføje, at jeg gerne havde sagt Ja til Venstres Ændringsforslag, da det efter min Formening er langt mere frisindet end det Lovforslag, der er vedtaget nede i det andet høje Ting; men det skal jeg foreløbig lade være at røre ved. Ministeren kunde, som sagt, ikke tage mod Ændringsforslaget, og da jeg meget ønsker, at Striden snart maa faa Ende, idet jeg tror, at det vil være det bedste baade for Folkekirken som Helhed og for Menighedslivet i Særdeleshed, stillede jeg et Ændringsforslag i Udvalget gaaende ud paa, at Loven gælder i al Almindelighed, men at Menighederne skulde adspørges, saaledes at det i Virkeligheden var disse, der fik det afgørende Ord, idet det til syvende og sidst maa være dem, der bærer Ansvaret for det, der bliver gjort. Mit Ændringsforslag vandt — desværre maa jeg sige — saa ringe Tilslutning i Udvalget, at der ikke var ringeste Haab om, at det kunde vinde Flertal i dette høje Ting. Derfor ønskede jeg ikke her at fastholde det og lade det komme til Afstemning her i Tinget. Jeg kunde ikke selv have nogen Fornøjelse deraf, og der var heller ingen af de ærede Medlemmer, der kunde have det. Jeg var klar over, at ingen af det konservative Folkepartis Medlemmer vilde stemme derfor, og at flere af mine egne Partifæller heller ikke delte mine Anskuelse. I saa Fald var alle Parter bedst tjente med, at Ændringsforslaget blev borte. Dette er i korte Træk Grunden til, at jeg stillede et Ændringsforslag, og at jeg ikke har fastholdt det.

Jeg ønskede, som sagt, at Sagen blev ordnet. Jeg nævnede for lidt siden, at jeg gerne havde stemt for Venstres Ændringsforslag, fordi det efter min Mening er langt mere frisindet end det Lovforslag, som nu er vedtaget i det andet høje Ting.

Det er blevet sagt, at det Lovforslag, som er blevet vedtaget i Folketinget, er et Stykke frisindet Kirkelovgivning, men det kan jeg ikke indse. Det er ganske vist en Frihed, der gives Landets Biskopper og Kirkeministeren, men saa snævert et Omraade for Frihed er ikke heldigt, naar det gælder aandelige Sager. Det er jo saa let at tale om Frihed, naar det gælder ens egne Sager, men hvis vi vil være ærlige, maa vi sikkert alle indrømme, at der endnu er langt tilbage for hver enkelt af os, naar det gælder Frihed overfor andre. Det er, som sagt, let at give sig selv Frihed, men det er ikke saa let at overbevise sig selv om, at det er lige saa nødvendigt, at Friheden ogsaa rækker ud til andre. Hvis Lovforslaget vedtages i den Skikkelse, hvori det er kommet herop fra Folketinget, forekommer det mig ikke, at man kan sige, at det er et Fremskridt i frisindet Retning paa det aandelige Omraade. Det er kun Frihed for Bisperne og lidt ministerielt Enevælde, der giver disse Faktorer Ret til at ordne Menighedens Anliggender, uden at Menigheden som saadan bliver spurgt. Noget saadant er jeg imod, og jeg kunde aldrig tænke mig at stemme derfor. Efter at vi nu har faaet en fri Forfatning, maa vi ogsaa kræve mere Frihed paa det aandelige Omraade. Vi maa forlange, at Menigheden faar Hovedindflydelsen ved Valget af Præsterne — ja, jeg kunde tilføje, at jeg ogsaa helst ønsker en § 8 for Præsternes Vedkommende, ligesom vi har det for Lærernes. Jeg indrømmer, at der godt med en saadan Afskedigelsesret kan ske Uret mod den enkelte, men det er dog efter min Formening bedre, at en enkelt Mand lider Uret, end at der øves Uret mod saa mange, mange Hundreder, ja, Tusinder. Man kan jo vise hen til Valgmenigheden og Fri-menigheden, hvor Menigheden selv har Kaldsretten, for der er vist ingen, der kan paavise, at der i de Kredse er sket nogen Uret mod dem, der er blevet Præster for saadanne Menigheder. Man kan heller ikke sige, at de, som er Præster i de frie Kredse, har tabt noget af deres Selvstændighed. Jeg kan blot henvise til, hvad adskillige af de Præster baade har skrevet og sagt, saaledes til Udtalelser af Pastor Morten Larsen, Brøcker og mange flere. Man vil sikkert ikke paastaa, at Munden har været bundet paa dem, eller at de har tabt noget af deres Selvstændighed.

Det siges saa, at hvis vi vedtager en saadan Lov for Vaalse og andre Menigheder, saa gør man Uret mod Mindretal-